N°. 2295. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 11 NOVEMBER.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentiën wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 10 November.

De Regering heeft, in hare Memorie van Beantwoording bij het eerste hoofdstuk, de algemeene bemerkingen omtrent de Begrooting gemaakt en in het voorloopig Verslag bij dat hoofdstuk opgenomen, besproken.

Zij wil doen wat zij kan, om zooveel mogelijk de stukken der Begrooting gedrukt te hebben, als de Kamer bijeenkomt, alhoewel zij zich daartoe niet verpligt rekent; welke laatste bemerking de Regering gerustelijk had kunnen achterwege laten. Wanneer ook de Kamer doen wilde al wat zij zich strikt genomen tot haren pligt zou kunnen rekenen, dan zoude het moeijelijk worden om met een ministerie, dat zoo stijf op haar stuk zou gelieven te staan, de belangen des lands tijdig en grondig te behandelen. Wel is waar, de Regering geeft een vrij uitvoerig overzigt van de bezwaren, die haar in den weg zouden staan, om zoo spoedig, als verlangd wordt, de gedrukte stukken in te zenden. Maar tegenover die redeneeringen staat het feit, dat het vorig ministerie door al die bezwaren niet is verhinderd geworden te verrigten wat men van het tegenwoordig gouvernement verlangt.

Omtrent het verhoogde eindcijfer der Begrooting, waarop door het voorloopig Verslag was gewezen, antwoordt de Regering, dat zij er niet voor is terug gedeinsd het voor te dragen, [illegible] dat elke op de Begrooting gebragte uitgave haar nuttig en wenschelijk was voorgekomen. Zij meende, dat de Vertegenwoordiging niet bij het eindcijfer zou blijven stil staan, zonder de bijzonderheden te onderzoeken, welke tot het eindcijfer geleid hebben. Zeer juist. Maar daarnaast staat de overweging, dat het eindcijfer van invloed kan en moet zijn op het onderzoek der bijzonderheden, welk onderzoek des te strenger moet zijn naar gelang het eindcijfer hooger is, en de verpligting, om op bezuiniging ernstig bedacht te blijven, dringender is. Zakelijk verkeeren wij in een betrekkelijk gunstigen toestand, dewijl in plaats van vermeerdering van belasting, thans vermindering aan de orde van den dag is, zelfs bij de verhoogde Begrooting, die thans voorgedragen is. Maar de vraag blijft steeds, is de verhoogde aanvraag van uitgaven van dien aard, dat zij gebillijkt moet worden? De Regering twijfelt daaraan niet. Zij meent, dat in de tegenwoordige omstandigheden niet kan worden volstaan met het leger, waarvan de kaders onvolledig en de militien [illegible] genoegzaam geoefend zijn; dat voor de marine meer moet worden ten koste gelegd; dat de werken van [illegible] moeten worden doorgezet; dat tot bevordering van onderwijs, kunsten en wetenschappen meer moet worden bijgedragen, enz. Wat er van alle deze beweeringen zij, zal blijken bij de diskussie der Begrooting, die weldra zal beginnen.

Wat de verhoogde bezoldiging van eenige ambtenaren en de vermeerdering van hun aantal betreft, de Regering [illegible] dat het laatste naauwelijks gelijken tred houdt [illegible] vermeerdering van arbeid, die ten gevolge van [illegible] wetten ontstaan is, en de verhoogde bezoldiging slechts aan weinige ambtenaren is toegekend, en [illegible] de groote massa is onthouden, alhoewel aanzoeken [illegible] verhooging, gegrond op den hoogen prijs der levensmiddelen, niet ontbreken.

De Memorie van Beantwoording op het verslag omtrent hoofdstuk V van de Begrooting (voor Binnenlandsche Zaken) is zeer uitvoerig. Wij kunnen daarvan slechts bij [illegible] eene punten opnemen. De Regering vangt uitg[illegible] aan met eene vergelijking tusschen de om[illegible] 1849 gedaan en die voor 1855 aangvraagd, van [illegible] op het verwijt, dat deze Begrooting 1849 [illegible] 1½ millioen meer bedraagt dan die van toi [illegible] toont aan, dat het verschil met 3 gestelde [illegible] verminderd, ten gevolge van later vastverschil [illegible] uitgaven; maar zij geeft toe, dat het verschil [illegible] is. Intusschen, zij meent, dat dit vergelijk [illegible] haar alleen moet worden geweten. Zij ven van [illegible] te bewijzen, de werkelijke uitgaschillende [illegible] die van 1853, en gaat in de ver- *meer* of [illegible] na, wat daar in de beide jaren deeling de [illegible] uitgegeven, en geeft bij iedere af- [illegible] de vermeerdering, en hoopt daarmede te hebben aangetoond, dat de verhooging, in vele gevallen, het gevolg is van genomene beschikkingen, die nog heden doorwerken.

Zij erkent overigens, bij de opmaking der Begrooting niet te zijn uitgegaan van een vooraf vastgesteld cijfer, hetgeen ook, naar onze overtuiging, niet te doen is, dan in de buitengewone omstandigheid, als de belastingen onvoldoende zijn. Zij heeft zich afgevraagd, welke uitgaven noodzakelijk en voor geen uitstel vatbaar zijn, nogtans daarbij het oog houdende op het eindcijfer en de eischen van een zuinig beheer.

Wat de suppletoire begrootingen betreft, die het verslag meent dat nu reeds hadden moeten worden uitgetrokken, de Regering toont aan, dat zulks in geen geval kan voor de subsidie ten behoeve van het uitwateringskanaal in Noord-Brabant en het stoomgemaal ter ontlasting van Rijnlands boezem op den IJssel, dewijl de Regering de beslissing der Kamer daarop niet mogt vooruitloopen. Ook de post voor het scheepvaartkanaal van Assen naar Groningen mogt niet worden voorgedragen, omdat zulks ingevolge de wet niet kan geschieden dan nadat de *zekerheid* zal zijn verkregen, dat de overige middelen tot uitvoering en voltooijing aanwezig zijn. Die zekerheid is nog niet verkregen. Ook de 4 ton voor de *Nederlandsche Rijnspoorwegmaatschappij* mogen niet worden uitgekeerd, voordat op de te leggen *smalspooren treinen* zullen beginnen te loopen. Nu is er wel vooruitzigt, dat zulks zal geschieden in 't jaar 1855; maar er bestaat ook mogelijkheid, dat zulks eerst in 1856 zal plaats hebben.

Omtrent de werking der provinciale en gemeentewet verklaart de Regering gaarne dat zij, in vele opzigten gunstig is, maar in enkele gevallen, in 't bijzonder wat de belastingen aangaat, moeijelijkheden baart. Overigens blijft zij van gevoelen, dat de gemeentewet, in sommige gevallen, eene meerdere inmenging van het centraal gezag toelaat, dan de bedoeling van den Grondwetgever schijnt geweest te zijn. Zij meent evenwel dat het niet raadzaam is tot eene wijziging over te gaan dan na eene meer langdurige ondervinding.

Een voorstel van wet op de nationale militie is ontworpen. Het is om advies toegezonden aan de kommissarissen in de provinciën, ten einde hen bepaaldelijk te hooren op de nieuwe bepalingen, die de militie ook voor de marine dienstbaar maken. Daarop zijn vele gewigtige bedenkingen ingekomen, die thans in rijpe overweging worden genomen. — De Regering is er op bedacht, om in afwachting, dat de wet op de militie tot stand komt, in de thans bestaande wet op de schutterijen eenige wijzigingen voor te dragen, ten einde de schutterijen dadelijk in beteren toestand te brengen, dan waarin zij thans verkeeren.

De Regering is bezig met drie ontwerpen van wet, betrekkelijk de medische politie in gereedheid te brengen.

Eerlang zal eene voordragt van wet tot regeling van de strafwetgevende magt der waterschapsbesturen en van andere beboesten van den Waterstaat worden ingediend. Zij is thans bij den Raad van State aanhangig.

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

X.

In de openbare scholen, wij zijn het met de Regering eens, moeten de onderwijzers zich onthouden van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid. Waarom wij der Regering deze bepaling gaaf gewonnen geven, is in ons vorig opstel gezegd en wij meenen dat wie slechts het algemeen belang op het oog heeft, niet aarzelen zal zich met de gronden, waarop onze overtuiging berust, te vereenigen. Wij kunnen dus thans verder gaan en vragen, of het in al. 2 van art. 4 bepaalde voldoende is te onzer geruststelling, dat in de openbare scholen, overeenkomstig het voorschrift der Grondwet, de godsdienstige begrippen der schoolgaande jeugd geëerbiedigd zullen worden?

Op die vraag kunnen wij niet in toestemmenden zin antwoorden. Neen, al wordt het in het aangehaalde art. uitdrukkelijk gezegd, dat de onderwijzers in de openbare scholen zich onthouden moeten van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid, wij zijn daarom nog geenszins gerust, dat aan die bepaling met naauwgezetheid de hand zal gehouden worden en dat wij ons in 't vervolg niet meer te beklagen zullen hebben over die bepaald protestantsche rigting der openbare scholen, die zoo vaak verwoestend geweest is voor het geloof der van het openbaar onderwijs gebruik makende katholieke jeugd; over de bepaald protestantsche rigting der openbare scholen, welke de heer Beets ten vorigen jare onverholen gekonstateerd heeft en die dan ook voor de Katholieken het groote motief is, waarom zij de openbare scholen in 't algemeen, gelijk die thans zijn ingerigt, verfoeijen en in gemoede verpligt zijn ze met rustelooze inspanning van alle krachten te bestrijden.

En waarom wij door het in de besprokene alinea bepaalde nog geenszins voor de toekomst gerust gesteld zijn? Om de eenvoudige reden, dat wij niet gelooven, dat de onderwijzers, meer en beter dan andere menschen, zich in den regel aan de invloeden, die hen gestadig beheerschen, zullen onttrekken, tenzij zij voortdurend er aan herinnerd worden, dat in de openbare school slechts een deel van hunne individualiteit zich mag doen gelden, en zij, ten andere, uit vrees voor straf, zich onverpoosd bewaken. Dat toch ook op de gansche individualiteit van den onderwijzer diens eigene godsdienstige overtuiging een zeer bepaalden invloed zal oefenen; dat hij, godsdienstig gevormd en ontwikkeld als hij is, zich aldus in de school zal vertoonen en dat in zijne woorden en daden zijne individualiteit zich veelszins als van zelf zal afspiegelen; wien kan het bevreemden? Laat hij echter, in de openbare school, op eenigerlei wijze, zijn individueel godsdienstig gevoel spreken of slechts door zijne woorden heenschemeren, kan het dan missen, of hij zal zonder fout veler anderen godsdienstig gevoel kwetsen? 't Schijnt ons toe, dat dit, in het veronderstelde geval, onvermijdelijk moet plaats hebben. En intusschen gedogen noch regt noch billijkheid, dat het plaats hebbe! Wat dan te doen, hoe het aan te leggen, opdat men zooveel mogelijk verzekerd zij, dat de openbare onderwijzer zich genoeg beheerscht, om, bij zijn onderwijs, zich van elk woord en elke daad te onthouden, die kwetsend zouden kunnen zijn voor de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid?

Het wetsontwerp geeft ons geene enkele bepaling, waardoor wij die zekerheid zouden kunnen erlangen. Het zegt alleen dat er in de openbare school niets mag gezegd of gedaan worden, waaraan de godsdienstige begrippen der verschillende gezindheden zich zouden kunnen ergeren: daartoe bepaalt het zich, in de naïve veronderstelling, dat het genoeg is eene zoodanige kapitale bepaling gedekreteerd te hebben, om betreffende hare trouwe vervulling gerust te kunnen zijn. Intusschen, schijne ook de wetsvoordragt het nu eenmaal gedekreteerde genoegzaam te achten, de Regering zelve geeft desniettemin het bewijs, dat ook zij evenwel overtreding van het gegeven voorschrift nog denkbaar acht. Men zie slechts de memorie van toelichting in en leze wat daar gezegd wordt. »Op de openbare school moet de onderwijzer zich van alles onthouden en niet toelaten dat er iets geschiede, wat de godsdienstige begrippen van eenigerlei gezindheid moet kwetsen. *Schorsing en ontslag zouden de straf wezen van hem, die zich aan de overtreding van dit gebod schuldig mogt maken.*" Aldus de *Memorie van Toelichting;* doch wij vragen, welken *legalen waarborg* ons hare woorden geven? Of zijn zij daar slechts ter neer geschreven, om ons te kennen te geven, dat de genoemde strafbepaling bij een der besluiten, waarvan art. 23 gewaagt, zal worden vastgesteld? Doch dan vragen wij alweêr, of de Regering, bij het nemen dier besluiten, door een in de toelichtende memorie ter neer geschreven woord tot iets gebonden is? En al eens aangenomen, dat zij aan dat woord, verpligt of onverpligt, gevolg geeft, welken waarborg geeft ons dan nog eene strafbepaling zoo streng, dat zij, om de gevolgen welke zij voor het gansche leven des onderwijzers hebben zou, bijna nimmer zou worden toegepast? Eene gradatie in de bestraffing, zou die niet beter tegen overtreding waarschuwen

en overtreding voorkomen, dan eene penaliteit, die, eigenlijk gezegd, eene ware *impunitas* daarstelt? Zonder nu te verlangen, dat het wetsontwerp wat de op te leggen straffen aangaat, in te vele bijzonderheden treden meenen wij echter er op te moeten aandringen, dat het opleggen, *casu quo*, van doelmatige straffen wettelijk verzekerd worde. En geschiedt dit niet, dan weten wij niet of de overigens, in de gegevene omstandigheden, heilzame bepaling van al. 2 art. 4 wel eenig duurzaam rezultaat zal opleveren.

Naar aanleiding van die alinea zouden wij nog gevoegelijk kunnen spreken over de wijze van benoeming der openbare onderwijzers en over het over hen te houden toezigt, waarvan zoo veel, wat betreft de naleving dier alinea afhangt. Wij komen echter daarop bij de daartoe betrekkelijke artt. terug en bepalen ons nu nog slechts, ten slotte, tot deze aanmerking, dat het onze bevreemding grootelijks gewekt heeft, met geen enkel woord van de boeken, die in de openbare scholen gebezigd zullen worden, gewag te hebben zien gemaakt. Wat het *Handelsblad* dienaangaande gezegd heeft, verdient opgemerkt te worden. »Door het stilzwijgen der wet omtrent schoolboeken, door hetwelk zelfs niet is aangewezen of er eene boekenlijst of eene censuur van boeken, die op de openbare scholen gebruikt worden, zal zijn, blijft er ten aanzien van de *eerbiediging der godsdienstige meeningen* eene lacune in de wet bestaan, die misschien weder door eene transactie, zoo als het kon. besluit van 2 Januarij 1842 was, zou moeten worden aangevuld." Ook wij zijn van meening dat het noodig is die *lacune* aan te vullen, door wettelijk althans het beginsel vast te stellen, volgens hetwelk de bedoelde boekenlijst opgemaakt en de censuur zou moeten geoefend worden. Dit schijnt ons allernoodzakelijkst toe, behalve de straks besprokene strafbepalingen, om de openbare onderwijzers te houden binnen de grenzen van hunne moeijelijke verpligtingen.

De *Nederlander* blijft van tijd tot tijd een woordje zeggen, meestal ten geleide van eenige ellenlange citaten, uitsluitend over het 4e art. der onderwijs-wet. In zijn laatste Nommer, de weinig beteekenende en niets afdoende verdediging, welke de *Amsterdamsche Courant* van de wetsvoordragt geeft, besprekende, komt hij tot een besluit, dat ons verrast heeft, en waaromtrent wij gaarne zijnerzijds eene nadere verklaring te gemoet zien. Hij schrijft aldus:

»Liever geen enkel woord [in de openbare lagere school, over Godsdienst en Christendom] dan een woord, waarin ook de vijand van het Evangelie (*) geen bezwaar heeft.

»Liever de *godsdienstelooze* school dan een algemeen Christendom dat aan allen, hetzij Protestanten, hetzij Roomsch Catholieken, die in de hoofdwaarheden van het Evangelie naar hun kerkgeloof belang stellen, ergernis geeft....

»Liever geen Christendom op de Volksschool dan een Christendom aan verloochening, »neen! aan verguizing van den Zaligmaker gelijk."

Aldus de *Nederlander*, en, naar aanleiding van zijne eigene woorden, hebben wij heden, gelijk men ziet, te konstateeren dat hij tot volkomen hetzelfde rezultaat gekomen is, dat wij als de konkluzie van onze beschouwingen hebben medegedeeld. Wij zijn verlangend van den *Nederlander* te vernemen, of dat nu zijne wezenlijke, onveranderlijke overtuiging is, dat, wat hij heden in 't voordeel der godsdienstelooze school, als een ellendig maar noodzakelijk *pis-aller*, gezegd heeft.

De *Univers* van Donderdag meldt, dat Mgr. de aartsbisschop van Utrecht laatstleden Woensdag te Parijs was aangekomen. Ook de bisschop van Brugge uit België en de bisschop van Mortreal uit Kanada, waren dien dag op hunnen togt naar Rome te Parijs gearriveerd.

Uit de openbaar gemaakte berigten omtrent de maatschappij van Weldadigheid blijkt o. a., dat de bevolking, die gedurende het tweede kwartaal dezes jaars met 315 personen verminderd was, in het derde kwartaal met 441 hoofden is toegenomen. Wederom zijn vele bedelaarskolonisten gedeserteerd, van welke echter meer dan een derde is teruggebragt. Het getal der overledenen was niet groot, en de gezondheidstoestand tot het laatst van Sept. dan ook gewenscht. Den 29 dier maand had men in het 3e gestigt te Veenhuizen 2 choleralijders en nam het getal daarvan belangrijk toe, maar is sedert weder sterk afgenomen. In de overige koloniën heeft de ziekte zich niet geopenbaard.

Voor eenige dagen meldden wij, dat voor de Kamer van korrektie van de arr.-regtbank alhier, een persoon teregt stond als appellant van een vonnis van het kantongeregt, waarbij hij veroordeeld was, ter zake dat hij niet voldaan had aan de verpligtingen hem bij de brandkeur dezer stad opgelegd. De verbindbaarheid van deze keur werd op verschillende gronden door den appellant ontkend. Heden heeft de regtbank, door het vonnis a quo te bevestigen, verklaard, dat genoemde keur alsnog regtsgeldig is.

(*) Onder de vijanden van het Evangelie verstaat de *Nederlander* te regt de rationalisten en de zulken, die, „als in de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen*, een Christendom belijden, „onergerlijk voor Israëliet en Mahomedaan."

Wij vernemen, dat door de Friesche stoomboot-reederij te Harlingen is besloten tot het doen aanbouwen van eene ijzeren stoomboot voor de vaart tusschen Amsterdam en de Lemmer, ten einde het traject binnen 4 uren te kunnen afleggen.

Z. M. heeft benoemd tot vice-prezident van het koll. van reg. over het huis van arr. te Amersfoort Mr. G. Turk, en tot lid Mr. H. Verloren, alsmede tot lid van dat koll. te Sneek L. Schuijt Korver.

'S GRAVENHAGE, 9 Nov. In de rezidentie zijn aangekomen en aan het hôtel *de l'Europe* afgestapt de hoogleeraar in de godgeleerdheid J. C. Roivlatt, komende van Londen, en de schout bij nacht Bouricius, nieuw benoemd vlootvoogd in Neerlands Indie met familie en gevolg.

— Dezer dagen werd gemeld, dat Donderdag, 16 dezer, voor het Prov. Geregtshof in Zuid-Holland, Kamer van strafzaken, zal worden behandeld de zaak der acht personen, die beschuldigd zijn van in den avond van 2 Julij jl. te Naaldwijk wederspannigheid te hebben gepleegd. Thans verneemt men, dat de heer Mr. D. van Eck, den beschuldigden als verdediger van ambtswege is toegevoegd.

— De tot hiertoe onbekende commissie, die zich met den uitverkoop van aardappelen aan behoeftigen tegen verminderden prijs, heeft belast, gaat daarmede geregeld voort. Reeds zijn door haar ruim 1900 mudden verkocht. Een der heeren, tot de commissie behoorende staat daartoe wederom eener zijner pakhuizen belangeloos af, ten einde nog meer voorraad te kunnen bergen.

OUDE-TONGE, 8 Nov. Gisteren zijn alhier de kantonregter met den griffier uit Sommelsdijk aangekomen, ten einde onderzoek te doen naar het gebeurde aangaande Oude-Tonge, betreffende het zich aanmatigen van den titel als ambtenaar van den burgelijken stand.

(*N. R. C.*)

WORMERVEER, 8 Nov. Men verneemt, dat de leden van den raad der gemeente Krommenie in massa hun ontslag hebben genomen. De aanleiding hiertoe schijnt te bestaan, in het ontwerp van een hoofdelijken omslag, ingevolge art. 243 van de gemeentewet en daaruit voortgevloeide moeijelijkheden. (*N. R. C.*)

ALKMAAR, 8 Nov. De kamer van koophandel, oordeelende, dat tot het houden van de veemarkt, de Maandag beter geschikt zou zijn dan de Woensdag, zoo als thans plaats heeft, heeft zich om die verandering te bewerkstellingen tot den gemeenteraad gewend.

SNEEK, 7 Nov. In de zitting van den gemeenteraad alhier op gisteren, is besloten tot afschaffing van den stedelijken accijns op de rogge. Dit besluit werd genomen bij gelegenheid van de behandeling der begrooting voor het volgende jaar. Wij vernemen tevens, dat er aanzienlijke posten geschrapt zijn (plus minus ƒ10,000), en er ook eene beslissing genomen is betrekkelijk de heffing van den hoofdelijken omslag, welke weder moet geheven worden tot dekking der uitgaven.

GRONINGEN, 8 Nov. De gisteren geopende vergadering der Prov. Staten belooft zeer belangrijk te zullen worden. Behalve toch eene missive van den minister van Binnenl. Zaken over de inpoldering der Louwerzee, waarbij Z. Exc. verklaart die zaak ook door eene geldelijke ondersteuning bevorderlijk te willen zijn, hebben Gedep. Staten ingezonden een plan, om het Rietdiep voor groote zeeschepen bevaarbaar te maken, en twee zeer belangrijke plannen ter *algemeene* verbetering der scheepsvaartkanalen in dit gewest, zaken, waarnaar men hier zoo lang reeds heeft uitgezien. De voorshands voorgestelde verbeteringen zijn op circa 12 tonnen gouds geraamd. Een en ander is commissoriaal gemaakt.

— Bij den laatsten storm is op onze kust, onder de gemeente Uithuizermeeden, gestrand het schip *Onderneming*, kapt. Heida, van Koningsbergen naar Amsterdam. Volgens ingekomen berigten, moet een 25tal personen uit Delfzijl, in weerwil van alle pogingen van den opperstrandvonder en den kapitein, zich bij die gelegenheid op de schandelijkste wijze hebben gedragen en de stoutste daden van plundering hebben gepleegd; waarvan behoorlijk aangifte is gedaan.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden morgen eene zitting gehouden. Na afloop der zitting hebben de afdeelingen in overweging genomen de volgende wetsontwerpen als: 1°. nopens het station van den Rijn-Spoorweg; 2°. betreffende het koloniaal batig slot; 3°. wegens het gemunt goud en zilver in N.-I.; en 4°. ten aanzien van het in overweging nemen van het voorstel van de heeren van Hoëvell c. s., tot afschaffing van den accijns op de brandstoffen.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amsterdamsche Courant*:

LONDEN, 9 November. In eene tweede editie van den *Times* komt een berigt uit Berlijn voor, waarin wordt medegedeeld, dat er voorloopig eenige punten bekend zijn geworden, waarop de hoofdinhoud van Ruslands antwoord op de pruissische nota zal berusten, hierop nederkomende: dat, indien Pruissen eene poging wil aanwenden en er in slaagt om van de westersche mogendheden en Oostenrijk de verzekering te verkrijgen, dat zij in hunne eischen niet verder zullen gaan dan de vier hoofdpunten der bekende nota, Rusland geneigd bevonden zal worden op dien grondslag te onderhandelen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Nov. Behalve de reeds vermelde dépêche uit Weenen, inhoudende dat er op 2 November nog ge[...] aanval op Sebastopol had plaats gehad, zijn er geen [...]dere bijzonderheden van het oorlogstooneel in de K[...] bekend.

— De generaal Canrobert heeft het onderstaande [...]port aan het gouvernement gezonden, gedagteekent [...] Oktober:

»Onze werken naderen steeds meer de vesting. De [...] ontbreekt mij om u uitvoerig te schrijven, doch ik [...] de eer u het journaal van de belegering te doen to[...]men, dat u met de bijzonderheden onzer operatiën [...] bekend maken.

»De moeijelijkheden, die wij ontmoeten, zijn [...] tweeërlei aard: die welke ontstaan uit de natuurlijke [...]steldheid van den bodem, waarvan de aarden laag, [...] zeer onvoldoende, hoe meer wij de vesting naderen, [...]minderd, en die welke geboren worden uit het a[...] en het kaliber der stukken, die de vijand tegenover [...] stelt op een bijna regt en zeer uitgestrekt front. Uit [...] hoofde zijn de hulpmiddelen, die hij uit zijne sch[...] zoo wel aan personeel als aan materieel trekt, bijna [...] uitputtelijk, terwijl de onze, hoewel vermeerderd [...] hetgeen de vloten afstaan, noodwendig beperkt m[...] zijn. De 68 ponders, de houwitsers van 80 ponden [...] de mortieren van 12 duim, zijn bijna uitsluitend [...] geschut dat wij te beantwoorden hebben.

»Deze toestand maakt de belegering van Sebastop[ol] [...] eene uiterst werkzame operatie en de inspanningen [...] zij ons kost, regtvaardigt het langzame er van.

»In den nacht van den 20 op 21 heeft de v[...] eene poging gewaagd om onze stukken te verna[...] welke mislukt is. Eenige manschappen, die bij [...]sing in onze batterijen waren doorgedrongen, [...] dood even als de officier, die het bevel over hen v[...]

»De verliezen, die wij door het vijandelijke vuur li[...] zijn niet zoo aanmerkelijk als de plaatselijke gestel[...] dit zoude doen verwachten.

»Ik zend zooveel mogelijk en met al de midd[elen] waarover de vloot kan beschikken, de gewonden [...] Konstantinopel, waar de inrigtingen onzer hospitalen [...] verbeterd zijn.

»De gezondheidstoestand van het leger is vold[oende] [...] de ziekten worden veroorzaakt door de buitengewo[ne] [...] moeijenissen, die onze dappere soldaten hebben [...]staan; de kanonniers der vloot worden er eveneens [...] aangetast; zij gedragen zich met een moed en e[...]harding, die door het geheele leger worden opge[...]

»Ontvang enz."

— In de partikuliere korrespondentiën die de [...] uit het leger der geallieerden over Sebastopol o[...] leest men onder anderen:

»De opperbevelhebbers schijnen het niet een[s] [...] over de middelen om eindelijk meester van de [...] te worden; lord Raglan wil alles in grui[s] schi[eten] [...] is, naar gezegd wordt, tegen eene bestorming, [...] velen van onze soldaten het leven zou kosten: [...]raal Canrobert daarentegen wil het beleg naar d[e] [...]nomen regels voortzetten tot dat door de artil[lerie] [...] toegang gebaand is, en dan storm loopen, [...] van de stad zooveel doenlijk te redden.

»Dagelijks ontvangen wij overloopers, voor[...] Zij verhalen ons veel en geven ons goede hoo[p] [...] hun zeggen, is er in de vesting gebrek aan d[...] en heeft ook het garnizoen daarvan veel te l[ijden] [...] der zijn er ziekten uitgebroken, die zich in [de] vesti[ng] [...]uitbreiden. Ook heeft er een opstand plaats gehad, waa[r] [...] de menigte in magazijnen gedrongen en op den voor[raad] [...] brandewijn gevallen is. Strenge straffen zijn [...] gelegd; maar de oproerige geest schijnt niet [...] te zijn. Er zijn naar het zeggen der deserteurs [...] vesting twee onderling kampende partijen, [...] weren dat Sebastopol onvermijdelijk vallen [...] trachten de Russische soldaten te overtuigen [...] verdere verdediging nutteloos is. Men houdt [...] scherp het oog op de Polen; dit belet hen echter [...] om bij gelegenheid tot ons over te loopen."

— Men strooit thans weder uit dat Rusland be[...] zijn de vier reeds vroeger gestelde vredensvoorw[aarden] [...] aan te nemen.

— Van weerzijden beginnen de bevelhebbers [...] de Krim aanwezige legermagten elkander te [...] De geallieerden spreken over de standvastigheid [...]

der Russen, en vorst Menschikoff van zijn kant, geeft aan de Franschen en Engelschen de verschuldigde eer.

— De veldtogt aan de Donauoevers schijnt voor dit jaar gesloten te zijn, Omar-Pacha althans heeft afgezien van zijn ontwerp ten aanzien van Bessarabie.

— In het *Journal de Saint-Petersbourg* van 21 October (2 November) vinden wij het onderstaande bulletin uit de Krim:

Z. M. de Keizer heeft op het oogenblik het volgende rapport van den adjudant vorst Menschikoff, dd. 13/25 October ontvangen.

»Onze verdedigingsoperatien tegen de belegeraars hebben heden een aanvang genomen en een goed resultaat gehad.

»De luitenant-generaal Liprandi had het bevel, om met de onder zijne bevelen staande divisie het verschanste kamp van den vijand aan te vallen, die den weg van Sebastopol naar Balaklava verdedigt.

»Die onderneming is door hem heden ochtend op schitterende wijze volbragt. Vier redoutes, waarin 11 kanonstukken, zijn thans in onze handen.

»De voornaamste der vijandelijke redoutes, die door Turken werd verdedigd, is stormenderhand door het Azofsche infanterie-regement ingenomen, 't welk moedig dat wapenfeit onder het persoonlijk bevel van den generaal majoor Semiakine heeft uitgevoerd, de kommandant der brigade, en van den overste van het regement, kolonel von Krudener, die zich in het gevecht onderscheiden heeft.

»De Engelsche kavallerie is ook met ons detachement handgemeen geweest; aangevoerd door Lord Cardegan heeft ze met buitengewone onstuimigheid de brigade huzaren der 6e divisie kavallerie gechargeerd, maar in de flank gevallen door vier eskadrons, van het gekombineerde regement reserve-lanciers en terug gedrongen op het kruisend schrootvuur der artillerie van de 12 en 16e devisies infanterie en op dat der met karabijnen gewapende manschappen van de 1e brigade dier laatste divisie, heeft ze aanzienlijk verlies geleden.

»De 1e brigade der 16e divisie, onder de persoonlijke aanvoering van den generaal majoor Jabokritsky, werd vooruit geworpen om den vijand te beletten het detachement van generaal Liprandi te ontwijken.

»Terzelfdertijd dat de vijand onze huzaren aanviel, had de Engelsche kavallerie zich in vollen galop op de batterij no. 3 van den Don geworpen, waarvan eenige kanonniers werden neergesabeld.

»Het verlies onzer infanterie in dat gevecht overtreft niet, naar het schijnt, 300 man aan gesneuvelden en gekwetsten.

»Wat dat der kavallerie en artillerie betreft, het is zelfs nog niet bij schatting bekend.

»De generaal-majoor Khaletsky, overste van het regement huzaren van Z. K. H. prins Nikolaas Maximilianovitch, heeft aan oor en arm sabelwonden ontvangen.

»[illegible] moeijlijk met juistheid het verlies van den vijand te bepalen.

»Wij hebben omstreeks 60 Engelsche gevangenen genomen, waaronder een hoofd-officier en twee officieren van minderen rang.

»Van de vier op den vijand veroverde redoutes zullen twee dezen nacht geslecht worden, en de twee andere [illegible] versterkt, ten einde die stelling te behouden, van [illegible] op het dorp Kadykoï kan ageeren, langs welk dorp de weg loopt, die van het vijandelijk kamp naar Balaklava leidt.

»[illegible] heeft de artillerie der wallen van Sebastopol [illegible] de batterijen der belegeraars onder gedaan, maar [illegible] de bommen en het brandstichtend werptuig dezer laatsten, zijn 40 huisjes of mazankas (hutten) in de *slobode* der artillerie verbrand."

[illegible] slechte indruk beheerschte heden de gemoederen en de overwegingen welke de gebeurtenissen in [illegible] natuurlijk opwekken, worden van bedenkelijken aard. [illegible] rapport van Lord Raglan schijnt een zweem van [illegible] bekommerdheid te hebben, schoon men er misschien niets [illegible] in moet zien, dan de gewone terughoudendheid [illegible] Engelschen. Heilloze geruchten zijn verspreid geworden; men zeide onder anderen dat het den generaal Liprandi [illegible] gelukt was de Engelschen van het Fransche leger te scheiden; een feit nogtans dat door niets bevestigd wordt; men voegde er bij dat het leger [illegible] Dannenberg, sterk vijftig duizend man, [illegible] November onder de muren van Sebastopol was [illegible].

[illegible] tijding, door eene depêche van Odessa [illegible] in strijd met hetgeen in de laatste Fransche [illegible] werd vooruitgezien, en meldt dat de bestorming [illegible] nog geen plaats had gehad. Men vraagt [illegible] of, indien het zuidelijk gedeelte van [illegible] genomen zijnde, het saizoen niet te ver [illegible] een regelmatig beleg tegen het noordesterkte [illegible] beginnen; dat zoo ontzettend ver[illegible] bovendien niet ontkend worden, dat in de [illegible] versterkingen, welke het Russische leger zijn, — dat [illegible] heeft, — het moge overdreven te aanzienlijk is, — die versterking nogtans [illegible] gen; 't geen [illegible] niet een tweeden veldslag te wagen [illegible], naar men zegt, de volstrekte wil van den Keizer der Russen is. Maar de Engelsch-Fransche wapens behoeven, na de overwinning aan de Alma, omtrent die nieuwe beproeving geen wanhoop te voeden.

— De *Moniteur* schrijft het volgende over het gebeurde met den heer Soulé: »Ter naauwernood een jaar geleden, hebben zekere omstandigheden, die ook buiten Spanje weerklonken, de aandacht onzer regering gevestigd op den persoon van den heer Soulé. Sedert heeft die heer een gedeelte van Frankrijk doorgereisd en zich te Parijs en in verschillende steden van het zuiden opgehouden. De minister van binnenlandsche zaken heeft het in het belang der openbare rust noodig geoordeeld, dat die reizen voortaan niet meer buiten zijne voorkennis geschieden en er werden bevelen naar de grenzen gezonden, opdat de heer Soulé de grenzen niet zoude overschrijden, voor dat de regering er van verwittigd was.

»Toen de heer Soulé den 24sten Oktober te Calais aankwam, gaf de kommissaris van politie hem zeer beleefd zijne instruktien te kennen en verzocht hem een weinig te wachten, daar hij berigt zoude afzenden naar Parijs. Dit aanbod werd niet aangenomen en dien eigen dag keerde de heer Soulé naar Engeland terug.

»Desniettemin zond de minister van Binnenl. Zaken zijne definitieve instruktien per telegraaf naar Calais. Zij hielden in, dat indien de heer Soulé van plan was in Frankrijk te blijven, hem dit ontzegd werd, doch dat indien hij Frankrijk slechts wilde doortrekken, om zich naar zijn post te begeven, men zijn paspoorten tot dat einde zoude viseren. Dus was de weg naar Spanje voor den gezant der Vereenigde Staten vrij; alleenlijk werd het verblijf aan den heer Soulé in Frankrijk ontzegd, overeenkomstig de discretionaire magt, die de wet aan de regering ten opzigte der vreemdelingen verleent.

»Verschillende buitenlandsche dagbladen hebben over deze zaak kommentariën geleverd. Men heeft beweerd dat de regering van haar besluit was terug gekomen; daarentegen ook dat de maatregel van den minister van Binnenlandsche Zaken tot eene wisseling van bittere verklaringen, tusschen den minister van Buitenlandsche Zaken en den Amerikaanschen gezant te Parijs, hadden aanleiding gegeven. De regering had niets te veranderen aan de bevelen, die zij gegeven had. Wat de vorderingen van den heer Mason, en de antwoorden, die hij ontvangen heeft, betreft, deze zijn zoowel in overeenstemming met de vormen der beleefdheid geweest, waarvan de heer Mason zoo goed als iemand anders doordrongen is, als met den vriendschappelijken aard der betrekkingen van onze regering met het kabinet van Washington."

— De heer Soulé, gezant der Vereenigde Staten te Madrid, is te Caleis aangekomen, komende van Londen en zich begevende naar Parijs.

ENGELAND.

LONDEN, 10 Nov. De depêches door Lord Raglan afgezonden en het verslag bevattende van het gebeurde op den 17, zijn niet bij het gouvernement ontvangen. Deze depêches waren toevertrouwd aan den luitenant Henderson, die te Londen gekomen is, zonder te kunnen zeggen waar en hoe hij ze is kwijt geraakt.

— De *Times* behelst korrespondentien uit Konstantinopel van 26 Oktober en van de Katcha van 21 Oktober. Zij behelzen slechts bekende feiten. Als bijzonderheid kan dienen dat in de eerstgenoemde het effectief van het Engelsche leger in de Krim slechts op 16,000 man begroot wordt, daar van deze armée sedert acht weken niet minder dan 9000 man gedood of buiten gevecht worden gesteld.

In de tweede korrespondentie wordt gezegd dat het Engelsche schip de *Sampson*, den dag na het bombardement de uitwerking er van op de Russische fortifikatien is gaan onderzoeken. Deze hadden het aanzien alsof zij door de pokken geschonden waren, doch de schade moet niet groot zijn, behalve aan den noordelijken kant van het fort van de Kaap, waar twee schietgaten tot een geschoten zijn. De beste verdediging der forten moet bestaan in het ondiepe water, dat de geallieerde schepen belet digt genoeg te naderen. Hoe meer een vaartuig de forten nadert, hoe grooter zijn voordeel wordt. Want terwijl zijne kracht vermeerdert, wordt het minder aan het vijandelijke vuur blootgesteld, daar de forten hun geschut niet laag genoeg kunnen rigten om de kiel te raken. Dit hebben de Russen goed begrepen en daarom verschillende hunner schepen laten zinken. Het fort Konstantijn wordt beschermd door een klip.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 November. Het vertrek van H. K. H. de hertog en hertogin van Brabant naar Italie zal niet den 10, gelijk eenige dagbladen gemeld hebben, maar eenige dagen later plaats hebben, zoodat de doorl. reizigers waarschijnlijk den 15 dezer maand, deze stad zullen verlaten. — De hertog van Brabant zal *incognito*, onder den naam van Vicomte d'Ardenne, de reis doen; de hertog en hertogin zullen vergezeld worden door den graaf de Lannoy, groot-meester van het huis van den hertog en mevrouw de gravin de Lannoy, hofdame der hertogin, door een ordonnans-officier en den doctor Carswell.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 10 November.

ONDERTROUWD (9 Nov.): B. W. van Starckenborg van Straten met J. M. Bruinier. - J. R. Keuss, wed. met G. M. A. Ootmar. - N. J. Wijntjes met C. A. M. Hoelen.

GETROUWD (8 Nov.): S. F. Lammerts, van Hindelopen met A. M. Bruns Fullbrun. - P. K. Karsen, wed. met J. F. Klüter. — (9 Nov.): G. Plaat, wed. met J. I. de Kruyff.

BEVALLEN (6 Nov.): B. Wolters, geb. Overweg, D. — (9 Nov.): A. M. Fischer, geb. van der Lugt, D.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		9 NOV. $4\frac{1}{2}$ u. gebl.	10 NOV. $4\frac{1}{2}$ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$59\frac{1}{16}$	$58\frac{7}{8}$ à 59	$58\frac{15}{16}$
Dito Dito	3	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{5}{16}$ à $70\frac{5}{8}$	
Dito Dito	4	$89\frac{1}{4}$	89 à $89\frac{1}{8}$	89
O. I. Leening 1844	4			
Amortis. Syndik.	$3\frac{1}{2}$	87		
Handel-Maatschappij	$4\frac{1}{2}$	$121\frac{3}{4}$		
Haarlemmermeer	5			
Aand. Rijn-Spoorweg	$4\frac{1}{2}$			
〃 Holl. Spoorw.-M.				
Obligatiën	$4\frac{1}{2}$			
Maatschappij van Weld.	4			
Aand. Ned. Bank				
België	$4\frac{1}{2}$			
Dito bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$			
Frankrijk, Obligatiën	3			
Spanje, Onbep. Stukken	1	$17\frac{7}{8}$	$17\frac{7}{8}$ à $17\frac{15}{16}$	$17\frac{15}{16}$
Dito	3	$37\frac{5}{8}$		
Dito Binnenl. à 6/m.	3	$32\frac{1}{8}$	$32\frac{1}{8}$ à $32\frac{1}{4}$	$32\frac{1}{4}$
Coupon-Bewijzen		$5\frac{5}{16}$	$5\frac{3}{8}$ à $5\frac{7}{16}$	$5\frac{7}{16}$
Amortisable Schuld				
Portugal, te Londen	3	$36\frac{7}{16}$	$36\frac{5}{16}$ à $36\frac{5}{8}$	
Dito Uitgestelde				
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5	100		
Dito Dito 1828 en 1829	5	$99\frac{1}{8}$		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5	$82\frac{3}{4}$	$82\frac{3}{4}$	
Dito	$4\frac{1}{2}$	$82\frac{1}{4}$		
Dito bij *Hope*	4	$75\frac{1}{2}$	$75\frac{1}{2}$	
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4	$74\frac{1}{2}$	$74\frac{1}{4}$	
Dito bij id. 5de Serie	6			
Certifikaten te Hamburg	5			
Inschrijving in Assignat.	6			
Certifikaten van dito	6		$57\frac{1}{8}$	
Engelsche Russen				
Polen, Certifikaten	4	$65\frac{1}{8}$		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		$138\frac{1}{2}$		
Oostenrijk, Metalliek	5	$64\frac{7}{8}$	$64\frac{5}{8}$ à $64\frac{5}{8}$	
Dito Nieuwe 1847	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{1}{2}$	
Dito 1851 en 1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$	$32\frac{1}{2}$	
Dito Nieuwe	5	75	$74\frac{5}{8}$ à $74\frac{13}{16}$	
Dito 1854	5	$74\frac{3}{4}$	$74\frac{5}{8}$ à $74\frac{11}{16}$	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5			
Dito	4			
Aand. met Loting fl. 250				
Nieuwe dito 1854	*f*.		232	
Pruissen	$4\frac{1}{2}$			
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				
Dito Orig.				
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5			
Denemarken, Leen. te Lond.	5			
Louisiana bij *Hope*	5			
Braziliën	5			
Dito 1843	5	$96\frac{1}{2}$		
Mexiko	3	21	21	
Dito Onbepaalde		$20\frac{15}{16}$	21	
Peru	$4\frac{1}{2}$			
Grenada, à £ 100	$2\frac{1}{4}$			
Dito Uitgestelde		$5\frac{3}{4}$		
Ecuador à £ 100				
Venezuela, à £ 100	$3\frac{3}{4}$	$26\frac{1}{16}$		
Dito Uitgestelde	$1\frac{1}{4}$			
Thesaurie	5			

Nat. Met. $69\frac{1}{8}$, H. N. 95; L. N. 90.

De beurs was heden bij tragen handel onbeduidend flaauw, alleenlijk Spaansche waren zeer gezocht.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{7}{8}$	Livorno	2/m.	*f* $88\frac{1}{4}$
〃	zigt	〃 $56\frac{5}{16}$	Napels	〃	〃 84
Bordeaux	2/m.	〃 $55\frac{1}{2}$	Petersburg	〃	〃 1.69
〃	zigt	〃 $55\frac{7}{8}$	Weenen	6/w.	〃 $28\frac{7}{8}$
Madrid	3/m.	〃 240	Augsburg	〃	〃 $35\frac{1}{4}$
Cadix	〃	〃 240	Frankfort	〃	〃 $99\frac{3}{4}$
Seville	〃	〃 237	Hamburg	2/m.	〃 $35\frac{1}{4}$
Bilbao	〃	〃 238	〃	zigt	〃 $35\frac{1}{2}$
Lissabon	〃	〃 $41\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	〃 11,65
Porto	〃	〃 $41\frac{1}{4}$	〃	zigt	〃 $11,72\frac{1}{2}$
Genua	2/m.	〃 $45\frac{5}{8}$	Rotterdam		〃 $\frac{1}{8}$

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 9 Nov. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $51\frac{1}{4}$, 1840/1842 $4\frac{1}{2}$ pc. $91\frac{1}{4}$, 1848, —; Spanje 1—3 pc. $17\frac{9}{16}$; Binnenl. 3 pc. $32\frac{1}{4}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. $68\frac{1}{8}$

PARIJS, 9 Nov. Fransche 3 pc. 73.40; $4\frac{1}{2}$ pc. 96.90; 3 pc. Spanje 33; id. 1 pc. $18\frac{1}{8}$; Met. 5 pc 83; Rom. Leen. $87\frac{1}{8}$.

LONDEN, 9 Nov. Consols $94\frac{1}{2}$, 3 pc. Spanje buitenl. $37\frac{1}{2}$; 1 pc. dito $18\frac{1}{8}$; Comité-Bewijzen $5\frac{1}{4}$; Passive $4\frac{1}{2}$; 5 pc. Rusl. 94; $4\frac{1}{2}$ pc. dito 84; 4 pc. Holl. $90\frac{3}{4}$; $2\frac{1}{2}$ pc. id. $60\frac{3}{4}$; 5 pc. Sardinië 84; Brazilië 98; $4\frac{1}{2}$ pc. Peru $68\frac{1}{2}$; Gren. uitg. $5\frac{1}{2}$; id. werk. —; 3 pc. Mexiko $22\frac{5}{8}$; 4 pc. Portugal 40; Turkije $1\frac{7}{8}$; Ecuador —; Wissel op Amst —.—.

WEENEN, 9 Nov. Met. 5 pc. $83\frac{3}{4}$; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 73; Bank-Aktien 1235; Wissel op Londen 11.33; Amst. —; Parijs 143, Goud $27\frac{1}{2}$; Zilver $24\frac{1}{2}$; Nieuwe Leening $97\frac{3}{4}$.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . . .	f 24,15	a —	Pruissische . . f	35¼	a —
Napelsche . . .	- 25,30	,, —	Spaansche . . .	- 2,34	,, —
Div. in £St. . .	- 11,65	,, —	Hamb. Russ. . .	- 35⅝	,, —
Eng. Russen . .	- 11,65	,, —	Russ. in Z. R. .	- 34⅜	,, —
Fransche	- 55⅞	,, —	,, Pap. ,, .	- —	,, —
Belgische	- 55⅞	,, —	Pools. in Fl.	26⅝	,, —

Coup. Spanje Buitenl. f 11 62½.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	f 9,65 a	9,75
Oude Gerande Dukaten	» 5,55 »	5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70 »	11,80
» Pistolen	» 9,55 »	9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,35 »	9,45

Baren Goud en Specien a f 1442,60 per Ned. ℔ fijn 9¾ a 10¼ pc.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters . . . . per Stuk	f 2,55 à	2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33 »	2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65 »	2,70
Fransche	» 2,70 »	2,75
Pruissische Daalders	» 1,75 »	4,78
Zilver 1000 à 980	f —,— a	—,—
» 900 » 700	» 104,20 »	104,70

POOLSCHE AANDEELEN à Fl. 500 — *Voorloopige Opgaaf der bij de 29ste Trekking op 3 November ll. uitgekomen Seriën.*

8	495	887	1196	1602	2372	2700	2814
207	559	1056	1237	1913	2531	2723	2823
437	639	1104	1278	1937	2616	2731	2878
461	872	1142	1556	2133	2660	2774	

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 9 Nov. Heden zijn uit de eerste hand afgedaan: 50 vaten Marijland Tabak, per *Arnold Böninger*.

Verkocht tot geheimen doch op nieuw hoogeren prijs 25 leggers Arak, hier aangevoerd per *Gouverneur Generaal Rochussen*, kapt. Rijken, om van boord te ontvangen.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 10 Nov. Tarwe iets hooger met minder handel; verkocht: 130 ℔ o. b. Poolsche f 508; 128 ℔ witb. dito f 498; 128, 130 ℔ Mecklenb. f 445, 458; 129 ℔ j. Holst. f 470; 135 ℔ Kubanka f 470.

Gedroogde Rogge hooger; andere soorten ruim prijshoudend: 119 ℔ Archangel f 340; 118 ℔ dito f 336 a. d. Zaan; 119 ℔ j. Petersb. f 338; 117. 119 ℔ n. Geldersche f 305, 314; 124 ℔ n. Noordholl. f 340.

Garst iets beter; 111 ℔ j Deens. f 235.

Haver zonder handel.

Boekweit f 5 hooger; 117, 121, 123 ℔ Holsteinsche f 245, f 257, 263; 119 ℔ j. dito f 240; 119 ℔ Inl. Veen f 240.

Op 9 vaten Olie in Nov. ek. 72½ ₰. *Raapolie* op 6/w. f 48¼; Vliegend f 47, ¼; 1°. Mei ek. f 45½; Dec f 47¼. *Lijnolie* op 6/w. f 42; Vliegend f 40¾; 1°. Mei eq. f 40; Dec. f 40, ¼. *Hennepolie* op 6/w. f 46¼; Vliegend f 45.

SCHIEDAM. 9 Nov. Rogge. 142/2 ℔ Archangel f 320 1/m.; 147/2 ℔ Deensche f 325 3/m. — Gerst 127/2 ℔ Libau f 325 6/w.; 135/2 ℔ Deensche f 270 6/w.; 138/2 ℔ Zweedsche f 250 kont., f 252 6/w. — Moutwijn f 30,50, Jenever f 37; Amst. Proef f 38,25, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 9 Nov. Boter: Eerste kwaliteit f 54 a 56; tweede kwaliteit f 48 a 53.

ANTWERPEN, 9 Nov. *Koffij*. In veiling zijn verkocht 350 balen beschadigd Brazil.

Suiker. Ruwe in eene willige stemming. Tot eene verhooging van f ¼ a ½ zijn cirka 600 kisten Havana omgezet.

Rijst kalm. — *Granen*. Tarwe en Rogge hooger met beperkten voorraad.

LONDEN, 8 Nov. *Ruwe Suiker* prijshoudend, alleen zijn de geringe soorten iets minder begeerd.

Koffij. Van Native Ceylon zijn in veiling verkocht 268 balen goed ordinair tot 46 s. 6 d.

Thee vast. — *Rijst* zeer vast met weinig omzet.

Talk meer gevraagd en weinig aangeboden. Petersburger 66 s. 3 d. a 66 s. 6 d. in loco.

Granen. De markt was schraal voorzien in Tarwe met eene verhooging van 1 s. Garst onveranderd.

LIVERPOOL, 8 Nov. *Katoen* onveranderd. Verkocht 6000 balen.

BORDEAUX, 4 Nov. *Voorloop* 3/6 op 205 fr. gehouden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 9 Nov. W. C. Veenstra, Beurs van Rotterdam, Batavia, l. v. Brouwershaven.

UITGEZEILD:

TEXEL, 9 Nov. I. W. J. Witsen Elias, Zeenimph, Batavia W Mennen, Gelie, Constantinopel. - K. D. de Haan, Adeleida, Livorno.

HELVOET, 9 Nov. S. Noordhoek, Fortuna, Havana

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 10 Nov. in lading naar:

Keulen H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Mainz E. Deydekker, Mainz N°. 2.
Weesel J. Beijer, Wilhelmina.

AMSTERDAM, 10 Nov. vertrokken:

Keulen J. H. Berns, Colln N°. 16.

Rijnhoogte ARNHEM 9 Nov. 1 el 1 duim.
KEULEN 9 „ 5 vt. 9 „

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O.Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 13 November, 's avonds ten vijf ure.

1. Een Huis en Stalling, mitsgaders Huis en Erven, Doelenstraat, B 75 en 76.
2. Vier Kampen Wei- en Hooiland, in den Banne van Osdorp, aan den Haarlemmer Weg, groot b. 5.8010.
3. Een Weer Wei- en Hooiland, mitsgaders Woonhuisje, aan den Amstelveenschen Weg.
4. Een Pakhuis en Erve, Prinsengracht, LL 296.
5. Twee twintigste in het Huis en Erve, genaamd *het Wapen van Amsterdam*, Kloveniersburgwal, B 149.
6. Eene Boerenwoning met Stalling en Loodsen, en een Kamp Wei- en Hooiland, groot b. 2.3530, aan den Velzerdijk.
7. Vijf Kampen Wei- en Hooiland, groot b. 10.0130, in den Polder de Velzerbroek.
8. Twee Kampen Wei- en Hooiland, groot b. 8.5207, aan de Westlaan, Gem. Velzen.
9. Een Huis, Tuin en Erve, Prinsengracht, W 730.
10. Een dito, Kerkstraat, W 396.
11. Een Huis en Erve, als voren, W 394. } te zamen in slag.
12. Een dito, als voren, W 395. }
13. Een dito, als voren, W 399.
14. Een Huis, Tuin, Achterhuis en Erf, Egelantiersgracht, MM 431
15. Twee Huizen en Erven, Kleine Kattenburgerstraat, T 633 en 634.
16. Een Huis, Achterhuis en Erven, Engelsche Steeg, L 739. } te zamen in slag.
17. Een Huis en Erve, in het Hemelrijk, L 620. }
18. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderdwarsstraat, AA 563.

Advertentiën.

(384) GETROUWD: JOSEPHUS HUBERTUS WOLFF
met
MARIA ELISABETH POST.
den 9 November 1854.

(383) Heden nacht, overleed alhier, vroegtijdig voorzien van de H. H. Sacramenten der Stervenden, in den ouderdom van ruim 69 Jaren, de Hoogwaarde Heer JOANNES SIMONS, Oud-Aartspriester van Vriesland, geheim Kamerheer van Z. H. PIUS IX, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, geboren onder *Bolsward*, sedert 1811 R. C. Priester, en van af den jare 1826 de hooggeachte en zeer beminde Pastoor dezer Gemeente.

SNEEK, 9 *November* 1854.

(376) De Notaris J. G. VAN KESTEREN, gevestigd te *Culenborg*, zal onder meerder andere perceelen, publiek verkoopen:

Een **HUIS, ERF** en **TUIN**, met daarachter zijnde **SCHUUR** en **ERF**, staande en gelegen op een der beste standen te *Culenborg*, kadaster sectie I N°. 95, 98 en 99, groot 03 Roeden 88 Ellen.

Eene **Schuur** of **Loots** en **Erf**, waarin sedert onheugelijke jaren met goed succes eene LEERLOOIJERIJ uitgeoefend is, staande en gelegen te *Culenborg*, kadaster sectie I N°. 783 en 784, groot 10 Roeden 68 Ellen, bevattende de Looijerij 18 Looi en Lafkuipen, 5 steenen Kalkkuipen, Pomp en Droogzolder.

Beide perceelen te aanvaarden met 1° Februarij 1855, of vroeger bij overeenkomst. De inzetting zal plaats hebben op Dingsdag den 21e November 1854 en de finale verkooping op Dingsdag den 28e November daaraanvolgende, beiden des avonds ten Zeven ure, in het Logement den ENGELSCHEN RUITER te *Culenborg*.

Nadere informatien zijn te bekomen ten kantore van bovengenoemden Notaris en bij den Heer J. W. P. PIECK te *Culenborg*.

EENE DAME HIER TER STEDE

heeft ons medegedeeld, dat door de **Revalenta Arabica** haar KIND genezen is van eene ziekte die haar vroeger reeds drie ontnomen had, — van eene ontsteking in de ingewanden, waaraan het zoo zeer leed, dat het opgegeven werd en *de Doctor verklaarde dat het denzelfden weg van de andere drie zou gaan.* Alle medicijnen werden afgeschaft, het werd enkel met **Revalenta** gevoed en in weinige weken werd het een dik, sterk, levendig en tevreden Kind.

Rotterdam. 18 October 1854. J. A. KLINGER & C°.

De **Revalenta** is volgens geachte en beroemde Geneeskundigen een voedzaam en inwikkelend middel, dat in vele ziektegevallen alle andere artsenijen overbodig maakt; zij is volgens Medicinaalraad Dr. WÜRZER te Bonn verzachtend en versterkend voor de ingewanden en kan met gunstig gevolg in diarrhea, roode loop, buikloop enz. (*Durchfällen und Ruhren*) aangewend worden. Zij werkt gunstig op de spijsverteringsorganen, op de ingewanden en op de geregelde functiën, en oefent ontegenzeggelijk den meest weldadigen invloed uit op den gezondheidstoestand van den mensch.

De Revalenta kost 87½ ct., f 2.—, f 3.50, f 8.—, 16.— Dubbel gezuiverde f 4.— f 7.— f 16.— f 24.— In het **Verkoophuis** en de bekende Dépôts. (381)

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 14 November, des middags ten [illegible] ure, zal het Kerkbestuur der R. K. Gemeente te [illegible]merik, provincie *Utrecht*, aanbesteden:

Het Bouwen eener Kerk met Toren en Pastorij,

waarvan de bestekken van af heden zullen ter [illegible] liggen: te Amsterdam, in het Vosje; te Gouda, in [illegible] Zalm; te Arnhem, bij den DOCTOR; te Utrecht, bij [illegible]MAN aan den Dom; te Breukelen, in het Roode [illegible] en met de teekeningen te Kamerik, in de Verkeerde [illegible] alwaar tevens de besteding zal plaats hebben.

De Bestekken zijn op *franco* aanvragen à f 1.[illegible] eenige doorgetrokkene teekeningen à 3.25 te bek[illegible] bij GRIJSEELS EN COMP. te Utrecht, te welker stede [illegible]formatien te bekomen zijn bij den Architect GER[illegible] VAN VOGELPOEL.

De Zalf en Pillen van Holloway *hebb[illegible] genezing ten gevolge gehad van een zieken voet [illegible] hebben het afzetten van denzelven verhinderd.*

De heer Jacob Palmer, woonachtig te Liverpool, [illegible]kestraat N°. 1. leed aan eene hevige kwaal aa[illegible] zijner voeten. Eenige voorname heelkundigen bedi[illegible] hem en oordeelden het noodzakelijk een der too[illegible] te zetten; alvorens dit genezen was, vertoonde zi[illegible] kwaal hooger op en men wilde toen ook den ge[illegible] voet afzetten; hiertegen verzette zich echter de[illegible] en besloot de zalf en pillen van Holloway te be[illegible] waardoor hij spoedig werd genezen, zoodat hij thans k[illegible] gaan en zijne bezigheden verrigten als te voren. [illegible] vooraangehaalde kan bewaarheid worden door den [illegible] Martin chimist te Liverpool op den Copperashill N[illegible]

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als [illegible]

Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f [illegible] f 13.50, f 20,50.

Potjes Zalf à f 0.80, f 1 85, f 3.00, f 7.05, f [illegible] f 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekom[illegible] B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht hoek Utrech[illegible]straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORS[illegible] met Mej. de Wed. A. P. MILIUS te *Utrecht* hertro[illegible] en bij J. STRAATMAN. hoofd-depothouder te 's [illegible] alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's E[illegible]ment.*

(382) Voor eenige dagen is bij J. G. MEIJER te A[illegible] van de pers gekomen en in de meeste plaats[illegible] een of meer Boekh. verkrijgbaar gesteld:

Dr. J. A. STAPF'S OPVOEDINGSL[illegible]

in den geest der Kath. Kerk;

vrij naar het Hoogd. bewerkt, en met aanteekeni[illegible] rijkt, door Ts. BROUWER, [illegible]hans Deken en [illegible] te Arnhem.

Dit werk voor Kath. Geestelijken en Onderwij[illegible] en Voogden, kan bij de moeijelijke kunst[illegible] als eene stelselmatige handleiding, dikwijls [illegible] met vruch[illegible] geraadpleegd worden. Het belangrijke onderwerp der Chris[illegible]telijke Opvoeding is even uitmuntend door den Hoog[illegible] Bewerker in de Nederl. taal als meesterlijk behand[illegible] door den Hoogd. Schrijver. Dit oordeel is gegrond op [illegible] allergewigtigste aanprijzingen, in der tijd door de Kath[illegible]liek en de *Cath. Ned. Stemmen* openbaar gemaakt, [illegible] wordt overigens nog bevestigd, doordien in weinige ja[illegible] een *tweede druk* is noodig geworden:

Door het vooruitzigt op een uitgebreid debiet, en [illegible]vens om daardoor ook meer algemeen nuttig te zijn, [illegible] de vroegere prijs van **f 2.70** voor dezen 2en druk [illegible] f **2.**— verminderd; — voorzeker een lage prijs, [illegible] een degelijk boek, wat in gr. 8°, 350 bladz. com[illegible]sen druk beslaat.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en [illegible]